

KAUNO TECHNIKOS KOLEGIJOS NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIO MOKYMOŠI BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo Kauno technikos kolegijoje (toliau – Kolegija) tvarka (toliau – Tvarka) nustato reikalavimus ir procedūras asmens kompetencijoms, įgytoms neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje, vertinti ir pripažinti.

2. Ši Tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu (Žin. 1991, Nr. 23-593); Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo aukštosiose mokyklose rekomendacijomis (Žin. 2010, Nr. 152-7763) ir Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymu (Žin., 1998, Nr. 66-1909).

3. Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tikslas – įvertinti ir pripažinti kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytas kompetencijas, sudarant galimybę kandidatui jomis pasinaudoti formalioje švietimo sistemoje.

4. Tvarkeje vartojamos sąvokos:

Neformalusis mokymasis – mokymasis pagal neformaliojo mokymosi programas (kursuose, seminaruose, stažuotėse, projektuose), kurio pabaigoje gali būti išduodamas kompetencijas įvardijantis pažymėjimas.

Savaiminis mokymasis – natūralus, kiekvieną dieną vykstantis, patirtinis savarankiškas mokymasis darbinėje aplinkoje, neapmokamame ir savanoriškame darbe, savarankiškai mokantis laisvalaikio metu, kuris nėra iš anksto suplanuotas ar specialiai organizuotas.

Kandidatas – asmuo, pageidaujantis, kad jo pasiekimai, įgyti mokantis neformaliai ir savaiminiu būdu, būtų įvertinti, o jų pagrindu įgytos kompetencijos – pripažintos.

Kompetencija – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų ir asmeninių savybių visuma.

Konsultantas – asmuo, konsultuojantis kandidatą kaip pasirengti vertinimui.

Mokymosi pasiekimai – žinios, gebėjimai, vertybinės nuostatos, kuriuos asmuo įgyja mokymosi pabaigoje.

Vertintojas – asmuo, vertinantis kandidato neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytas kompetencijas ir įvertinantis jų atitikimą studijų dalyko rezultatams, numatytiems studijų programoje.

Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimas - neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų mokymosi pasiekimų prilyginimas studijų rezultatams.

Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų pripažinimas – kompetencijų, įgytų neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu, vertinimo rezultatų formalizavimas.

Pokalbis – universalus mokymosi pasiekimų vertinimo metodas, kada bendraujant galima gauti informacijos apie įvairius mokymosi aspektus, tiesiogiai nematomus veiklos motyvus, išgyvenimus, subjektyvų požiūrį į profesinės veiklos ir /ar gyvenimo reiškinius ir pan. Šio metodo esmė – naudojant klausinėjimo techniką ir dialogo kūrimo įgūdžius, atskleisti kandidato kompetencijų įrodymus.

Kompetencijų aplankas (portfolio) – tai tikslingai sudarytas, savianalize pagrįstas kandidato įrodymų, kuriais pagrindžiamos neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos, rinkinys.

Testas – pagal nustatytas taisykles parengtas klausimų ir/ar užduočių rinkinys, skirtas vertinti, matuoti asmens žinias ar gebėjimus, atpažinti vertybines nuostatas.

Veiklos vertinimas darbo vietoje – praktinis testavimas darbo vietoje arba vertinimas vykdančioje institucijoje, kurioje sukurta darbo vietai artima aplinka, siekiant nustatyti, ar kandidatas turi pasirinktai profesijai reikalingų kompetencijų, kurias siekia pripažinti.

Atvejo analizė – tai interaktyvaus vertinimo metodas, papildantis teorines žinias ir orientuotas į realios situacijos (darbinės, praktinės ar kt.) sukūrimą auditorijoje.

Stebėjimas – mokymosi pasiekimų vertinimo metodas, taikomas pokalbio su kandidatu ir jo asmeninių praktinių įgūdžių demonstravimo metu, siekiant papildyti turimą informaciją.

Savianalizė – savo mokymosi, profesinės, visuomeninės veiklos analizė, kurią atliekant savarankiškai arba padedant pedagogui, konsultantui ar vertintojui, stengiamasi gauti žinių apie save ir savo mokymosi pasiekimus.

Refleksija – tai metodas, skatinantis asmenį analizuoti ir geriau save pažinti, integruojant savo teorines žinias bei patirtį.

5. Ši Tvarka taikoma:

5.1. Asmenims, studijuojantiems pagal formalią koleginių studijų programą ir siekiantiems neformaliuotu ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo;

5.2. Asmenims, nestudijuojantiems pagal formalią koleginių studijų programą, tačiau siekiantiems neformaliuotu ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų formalizavimo.

II. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIO MOKYMOSI BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

6. Kandidatas gali pretenduoti į vertinimą ir pripažinimą kompetencijų, įgytų:

6.1. Kursų, seminarų, stažuočių, projektų ir kt. metu;

6.2. Neformalaus švietimo programose;

6.3. Darbinėje veikloje;

6.4. Neapmokamame ar savanoriškame darbe;

6.5. Mokantis savarankiškai ir kt.

7. Į neformaliuotu ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą gali pretenduoti asmenys, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą. Taip pat asmenys:

7.1. Neturintys aukštojo išsilavinimo toje srityje, kurioje dirba ne mažiau kaip 3 metus;

7.2. Jau įgiję aukštąjį išsilavinimą, ir dirbantys ne pagal suteiktą kvalifikaciją ne mažiau kaip 3 metus;

7.3. Dėl įvairių priežasčių nutraukę kolegines arba universitetines studijas.

8. Mokymosi pasiekimams ir kompetencijoms vertinti gali būti taikomi įvairūs teorinių žinių ir praktinių įgūdžių vertinimo metodai: pokalbis, kompetencijų aplanko vertinimas, testavimas, praktinės užduotys, veiklos vertinimas darbo vietoje, atvejo analizė, stebėjimas, savianalizė taikant refleksiją ir kt. Kiekvienai kompetencijai vertinti naudojami ne mažiau kaip 3 vertinimo metodai.

III. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIO MOKYMOSI BŪDU ĮGYTŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR KOMPETENCIJŲ PRIPAŽINIMO ORGANIZAVIMAS

9. Neformaliuotu ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą organizuoja ir koordinuoja Kolegijos Edukacinių ir inžinerinių paslaugų centras (EIPC).

10. Neformaliuotu ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo etapai yra šie:

10.1. Kandidato registracija, informavimas ir dokumentų priėmimas

10.1.1. Kandidatas, pageidaujantis, kad būtų vertinamos jo neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos, elektroniniu ar įprastu paštu siunčia arba asmeniškai pateikia EIPC koordinatoriui:

10.1.1.1. Registracijos formą (1 priedas);

10.1.1.2. Vidurinį arba kitą išsilavinimą patvirtinančių dokumentų kopijas;

10.1.1.3. Asmens dokumento kopiją ir fotonuotrauką (3x4cm);

10.1.1.4. Pažymą iš darbovietės;

10.1.1.5. Prašymą įvertinti neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytas kompetencijas ir skirti konsultantą vertinimo procedūrai pasiruošti (2 priedas).

10.1.2. Kandidatas sumoka Kolegijos direktoriaus įsakymu nustatyto dydžio įmoką už prašymo dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų nagrinėjimą, taip pat kolegijos pasirengimą vertinimo procedūrai ir mokesčio kvitą pateikia EIPC koordinatoriui;

10.1.3. EIPC koordinatorius elektroniniu būdu arba asmeniškai suteikia kandidatui bendrą informaciją apie vertinimo ir kompetencijų pripažinimo galimybes, kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrą, galimus vertinimo rezultatus, reikalingus dokumentus ir jų pateikimo tvarką.

10.2. Kandidato konsultavimas ir sutarties pasirašymas

10.2.1. Jei kandidatas atitinka šios tvarkos 7 dalyje numatytus reikalavimus, EIPC koordinatorius informuoja apie tai kandidatą ir perduoda atitinkamo studijų programų komiteto pirmininkui registracijos formos kopiją bei kandidato prašymą;

10.2.2. Studijų programų komiteto pirmininkas paskiria kandidatui konsultantą – atitinkamos srities specialistą;

10.2.3. Kandidatas su konsultantu aptaria ir sudaro konsultavimo tvarkaraštį, suderina ir nustato vertinimo komisijos posėdžio datą;

10.2.4. Kandidatas pasirašo sutartį dėl neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo bei pripažinimo (3 priedas). Sutarties projektą pagal Kolegijos direktoriaus patvirtintą tipinę sutartį rengia ir registruoja EIPC koordinatorius;

10.2.5. Konsultantas pateikia kandidatui studijų dalyko, su kuriuo siejami kandidato mokymosi pasiekimai, aprašą ir supažindina su dalyko studijų rezultatais, kurie atitinka vertinamas kompetencijas. Konsultantas konsultuoja kandidatą kaip parengti neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų aplanką (10 priedas). Teikiamos konsultacijos (individualiai arba grupėje) registruojamos konsultacijų žurnale.

10.3. Kompetencijų vertinimas

10.3.1. Direktoriaus arba jo įgalioto asmens įsakymu ir studijų programų komitetų pirmininkų teikimu sudaromos vertintojų komisijos pagal studijų programas. Vertintojų komisiją sudaro ne mažiau kaip 3 vertintojai;

10.3.2. Vertintojų komisija, vadovaudamasi aplanko vertinimo forma (4 priedas), analizuoja kompetencijų aplanke pateiktų dokumentų turinį, autentiškumą ir nustato ar/kaip mokymosi pasiekimų įrodymai atspindi kandidato žinias ir gebėjimus, ar jie atitinka pretenduojamo vertinti dalyko studijų rezultatus. Jei kompetencijų aplanke pateiktų įrodymų nepakanka kandidato norimoms kompetencijoms pagrįsti, vertintojų komisija naudoja kitus vertinimo metodus (pokalbi, atvejo analizę, testus, darbo pristatymą/demonstravimą ir kt.) Tai fiksuojama kandidato kompetencijai pagrįsti vertinimo protokole (5 priedas). Jei nuspręsta, kad kompetencijų aplanke pateiktų įrodymų pakanka kandidato kompetencijoms pagrįsti, vertintojų komisija parengia galimų vertinti ir pripažinti kompetencijų sąrašą;

10.3.3. Vertintojų komisija nusprendžia, kokiais metodais bus vertinami neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos ir apie tai informuoja kandidatą. Vertinimo metodai pasirenkami tokie, kad būtų galima identifikuoti kandidato kompetencijas bei nustatyti jų lygį;

10.3.4. Vertintojų komisija vykdo neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimą, pripažinimą ir dokumentavimą (6 priedas);

10.3.5. Vertintojų komisija per 5 darbo dienas parengia galutinę vertinimo ataskaitą (7 priedas), kurioje pateikia sprendimą: teigiamą (pripažinti), iš dalies teigiamą (iš dalies pripažinti) ar neigiamą (nepripažinti) neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytas kompetencijas kaip atitinkančias studijų dalyko studijų rezultatus. Teigiamo sprendimo atveju mokymosi pasiekimus atitinkančių kompetencijų lygis įvertinamas pažymiu 10 balų sistemoje.

10.4. Sprendimo priėmimas (įvertinimas) ir įforminimas

10.4.1. Mokymosi pasiekimus atitinkančių kompetencijų įskaitymas vyksta pagal studijas reglamentuojančius LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymus bei Kolegijos studijų rezultatų įskaitymo tvarką patvirtintą direktoriaus 2004 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. V1-60;

10.4.2. Kolegija atskiriems studijų programos dalykams/moduliams vertinti ir pripažinti gali taikyti apribojimus;

10.4.3. Baigiamasis darbas ir (ar) baigiamasis egzaminas neįskaitomas;

10.4.4. Gali būti įskaitoma ne daugiau nei 75 procentai ketinamos studijuoti pagrindinių studijų programos apimties;

10.4.5. Priėmus teigiamą sprendimą, kandidato neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos patvirtinamos įskaitymo dokumentais. Šiuos dokumentus – korteles arba studijų pažymas, jei kandidatas nestudijuoja Kolegijoje, parengia EIPC koordinatorius;

10.4.6. Įskaitymo kortelės (8 priedas) ir pažymos (9 priedas) pateikiamos tvirtinimui Kolegijos direktoriaus pavaduotojui akademinėi veiklai;

10.4.7. Patvirtintos įskaitymo kortelės perduodamos į studijų organizavimo skyrių, kur pagal kandidato pateiktą prašymą ir kortelės duomenis parengiami dokumentai (įsakymai, individualios studijų programos) apie įskaitytus dalykus/modulius;

10.4.8. Priėmus iš dalies teigiamą sprendimą, kandidatui suteikiama galimybė per vertinimo komisijos nustatytą laiką pateikti papildomus kompetencijų įrodymus ir/arba kandidato kompetencijas vertinamos papildomais metodais;

10.4.9. Priėmus neigiamą sprendimą, kandidato neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos nėra pripažįstamos lygiavertėmis atitinkamos studijų programos dalyko/modulio reikalavimams;

10.4.10. Jei kandidatas nesutinka su sprendimu dėl neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų įvertinimo, jis turi teisę per 3 darbo dienas po susipažinimo su vertinimo komisijos sprendimu pateikti argumentuotą apeliaciją Kolegijos direktoriui, kuris kandidato apeliacijai išnagrinėti sudaro apeliacinę komisiją. Apeliaciją registruoja EIPC koordinatorius. Apeliacinė komisija per 10 darbo dienų išnagrinėja kandidato apeliaciją ir pateikia savo sprendimą. Praleidus apeliacijos pateikimo terminą skundas nenagrinėjamas. EIPC koordinatorius informuoja kandidatą apie apeliacinės komisijos priimtą sprendimą asmeniškai, paštu arba elektroniniu paštu.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Ši Tvarka įsigalioja nuo jos patvirtinimo datos.

PRITARTA
Akademinės tarybos posėdyje
2013 m. spalio 1 d.
Protokolo Nr. V18-43